

Żukowski, Henryk

Sprawozdanie z obchodów jubileuszu 50-lecia Archidiecezjalnego Wyższego Seminarium Duchownego w Białymstoku

Studia Teologiczne 14, 323-329

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

KS. HENRYK ŻUKOWSKI

SPRAWOZDANIE Z OBCHODÓW JUBILEUSZU 50-LECIA ARCHIDIECEZJALNEGO WYŻSZEGO SEMINARIUM DUCHOWNEGO W BIAŁYMSTOKU

Dnia 8 maja 1995 roku minęło 50 lat od przeniesienia z Wilna do Białostoku Archidiecezjalnego Wyższego Seminarium Duchownego i podjęcia tu nieprzerwanej działalności dydaktyczno-pedagogicznej. Rok 1995 był dla tej duchownej uczelni jubileuszowy.

1. TROSKA PASTERZA ARCHIDIECEZJI

Z okazji tego jubileuszu ks. abp Stanisław Szymecki, Metropolita Białostocki skierował do kapłanów i wiernych archidiecezji list pasterski. Podał w nim krótki zarys działalności Seminarium Duchownego w Białymstoku, podkreślił jego znaczenie w Kościele i wezwał do modlitwy dziękczynnej za dar tej uczelni w archidiecezji i do modlitwy upraszającej błogosławieństwo Boże na dalsze lata jej istnienia i działalności, a także zaprosił do udziału w uroczystym obchodzie jubileuszu jej 50-lecia w katedrze białostockiej (30.IX.1995). Szczególnie intensywną modlitwą otoczyli wierni Seminarium podczas nawiedzenia poszczególnych parafii przez kopię obrazu NMP Ostrobramskiej, Matki Miłosierdzia (marzec, kwiecień, maj 1995 r.) przed konacją obrazu w katedrze białostockiej dokonaną dnia 5 czerwca 1995 r.

Z inicjatywy księdza arcybiskupa przy zaangażowaniu duszpasterstwa powołań i Seminarium w wielu parafiach powstały grupy ludzi podejmujących stałą modlitwę i troskę o Seminarium Duchowne oraz o powołania kapłańskie i zakonne. Przyjęły one nazwę "Grono Przyjaciół AWSD".

2. UROCZYŚĆ JUBILEUSZOWA

Główna uroczystość jubileuszowa odbyła się 30.09.1995 r. wraz z inauguracją nowego roku akademickiego 1995/96 w białostockim Seminarium. Program uro-

czystości stanowiły: Msza św. koncelebrowana w bazylice katedralnej w Białymstoku i uroczysta sesja jubileuszowa w Seminarium Duchownym.

a) w bazylice katedralnej

Dnia 30.09.1995 o godz. 9³⁰ w katedrze udekorowanej flagami narodowymi, papieskimi i maryjnymi alumni naszego Seminarium przeprowadzili montaż słowno-muzyczny stanowiący refleksję historyczną i modlitwę w intencji Seminarium i powołań kapłańskich.

O godz. 10⁰⁰ rozpoczęła się Msza św., której przewodniczył Ks. Kardynał Pio Laghi, Prefekt Kongregacji Wychowania Katolickiego w Stolicy Apostolskiej. Koncelebrowali: Ks. Abp Stanisław Szymecki - metropolita białostocki, Bp Sławoj Leszek Głódź - ordynariusz połowy Wojska Polskiego, Bp Juliusz Paetz - ordynariusz łomżyński, Bp Wojciech Zięba - ordynariusz elcki, Bp Bronisław Dębowski - ordynariusz włocławski, Bp Tadeusz Zawistowski z Łomży i Bp Edward Ozorowski z Białegostoku, członkowie Komisji Episkopatu Polski ds. Seminarium Duchownych, rektorzy wyższych uczelni katolickich: ATK, KUL, PWT z Warszawy, rektorzy diecezjalnych seminarium duchownych w Polsce, zaproszeni księża i absolwenci naszego Seminarium, którzy stanowią prawie całe prezbiterium Białostockiego Kościoła. We Mszy św. uczestniczyli przedstawiciele władz wojewódzkich i miejskich, różnych instytucji państwowych i społecznych, wojska, straży granicznej, policji i straży pożarnej, przedstawiciele wyższych uczelni białostockich. Zgromadzili się licznie członkowie "Grona Przyjaciół AWSD" i wierni Archidiecezji.

Słowo powitania na początku Mszy św. skierował do wszystkich Ks. Abp St. Szymecki. Telegram od Nuncjusza Apostolskiego Abpa Józefa Kowalczyka odczytał ks. Henryk Żukowski, wicerektor AWSD. Homilię wygłosił Ks. Kard. Pio Laghi w języku włoskim, której streszczenie było podane po polsku. Ze względu na wspomnienie w tym dniu św. Hieronima, który umiłował Biblię i tłumaczył ją na język łaciński, Ks. Kardynał ukazał znaczenie Pisma św. w teologii, w przepowiadaniu, w formacji kapłanów i wiernych w Kościele. Łączy się to z solidnym studium tekstów biblijnych, udziałem w liturgii *bogatej w słowo Boże*, lekturą osobistą i czytaniem Pisma św. w tzw. *grupach ewangelicznych**. Piękne utwory wykonywał i wspólnym śpiewem podczas Mszy św. przewodniczył chór alumnów naszego Seminarium pod dyrekcją Ks. Prof. E. Murawskiego. Całość liturgii przygotowali alumni. Po modlitwie po Komunii św. Ks. Kardynał i wszyscy Biskupi otrzymali wiązanki kwiatów i udzielili pasterskiego błogosławieństwa wszystkim zgromadzonym i na przyszłość naszego Seminarium.

b) w Seminarium Duchownym

Po zakończeniu Mszy św. wszystkich przywitało Seminarium udekorowane przez Ks. kan. Jerzego Raczkowskiego, prokuratora AWSD i p. Józefa Zdziecha. Na gmachu głównym widniał transparent: *50 lat Seminarium Duchownego w Białymstoku* oraz flagi narodowe, papieskie i maryjne. W bramie wjazdowej witał obraz

* Pełny tekst homilii i konferencji wygłoszonej przez ks. Kardynała na sesji jubileuszowej przez ks. Kardynała na sesji jubileuszowej wraz z tekstami z wykładu inauguracyjnego Ks. T. Krahela i przemówienia Rektora AWSD podczas sesji są zamieszczone w: „Wiadomości Kościelne Archidiecezji Białostockiej” 23(1995) nr 4.

NMP Matki Miłosierdzia z Ostrej Bramy, patronki Archidiecezji wraz z nieco głębiej umieszczonym napisem: *Salvete*. Na wewnętrznym placu seminaryjnym wzywało do radości hasło: *Jubilatę Deo*, tablice: *Wilno 1582-1945 i Białystok 1945-1995* przypominały historię, a duży napis przy wejściu: "50 lat", raz jeszcze obwieszczał, jaką uroczystość świętujemy w Seminarium i budził szacunek dla naszej Alma Mater.

Spoleczność seminaryjna i wszyscy goście zgromadzili się w auli św. Kazimierza w budynku seminaryjnym, aby uczestniczyć w uroczystej sesji jubileuszowej. Przybyli z katedry wszyscy biskupi, do których dołączył Bp Antoni Dydycz, ordynariusz drohiczyński. W sesji wzięli udział: Ks. prof. dr hab. Jan Łach - rektor ATK w Warszawie, Ks. prof. dr hab. Jan Pryszmont z ATK, Ks. prof. dr hab. Bolesław Bartkowski prorektor KUL, Ks. prof. dr hab. Ludwik Królik - dziekan PWT z Warszawy. Byli obecni członkowie Komisji Episkopatu ds. Seminariów Duchownych: ks. dr hab. Marian Gołębiowski z Włocławka, ks. dr hab. Jerzy Buxakowski z Pelplina, ks. dr Stefan Cichy z Katowic, ks. dr Edward Janikowski z Poznania oraz rektorzy, wicerektorzy i przedstawiciele wielu Seminariów Duchownych w Polsce: ks. Kanclerz Marian Salamon - Elk, ks. Jacek Wojciech - Katowice, ks. Waclaw Depo - Radom, ks. Dariusz Skrok - Radom, ks. Wojciech Hanc - Włocławek, ks. Tadeusz Lewandowski - Włocławek, ks. Janusz Łoniewski - Drohiczyn, ks. Stanisław Wypych - Gdańsk, ks. Stanisław Lech - Łowicz, ks. Ireneusz Pękalski - Łódź, ks. Jan Wątroba - Częstochowa, ks. Kazimierz Panuś - Kraków, ks. Andrzej Miałchowski - Łomża, ks. Antoni Boszko - Łomża, ks. Jan Solowianiuk - Łomża, ks. Stanisław Kur - Warszawa, ks. Tadeusz Huk - Warszawa, ks. Romuald Jaworski - Płock, ks. Marian Florczyk - Kielce, ks. Stanisław Araszczuk - Legnica, ks. Roman Krywczyk - Siedlce, ks. Leszek Pachuta - Sandomierz, ks. Alojzy Oberstar - Warszawa (Seminarium Redemptoris Mater), ks. Walerian Kłyza - Sandomierz. Największą grupę uczestników stanowili absolwenci naszego Seminarium przebywający poza diecezją: Ks. Alfred Mikołajewicz - Łódź, ks. Stanisław Jasiński - Łódź, ks. Mieczysław Kuźmicki - Klusy i księża różnych godności, stanowisk i wieku pracujący w Archidiecezji. Dzielili także jubileuszową radość znanienici przedstawiciele środowiska białostockiego: Pani Senator Barbara Łękawa, p. Grzegorz Rykowski - wicewojewoda białostocki, p. Krzysztof Jurgiel - prezydent miasta Białegostoku, Jan Chojnowski - przewodniczący Rady Miejskiej w Białymstoku, Tadeusz Serwatko - komendant wojewódzki Policji, płk Krzysztof Wojtecki - komendant wojewódzki Straży Pożarnej, przedstawiciele jednostek Wojska Polskiego stacjonujących w Białymstoku - płk Stanisław Bryndza, płk Jan Dębski, mjr Krzysztof Bocianiak, Jan Górski - rektor Akademii Medycznej w Białymstoku, Tadeusz Citko - rektor Politechniki Białostockiej, Władysław Serczyk - rektor Filii Uniwersytetu Warszawskiego w Białymstoku, Józef Szablowski - rektor Wyższej Szkoły Finansów i Zarządzania, Beniamin Przeździek - dziekan Akademii Muzycznej, Piotr Damulewicz - z Filii Wyższej Szkoły Teatralnej, Maria Redkowska - z Wyższej Szkoły Teatralnej, Tadeusz Kaluta - kurator, Lech Rutkowski - prezes Klubu Inteligencji Katolickiej, Waldemar Pawłowski - dyrektor Civitas Christiana, Jerzy Muszyński - prezes zarządu i redaktor naczelny Polskiego Radia Białystok, Mirosław Bielawski - z Polskiego Radia Białystok, Waldemar Smaszcz - krytyk literacki, wykładowca AWSD, dr Tadeusz Borowski - lekarz.

Sesja rozpoczęła się wspólnym śpiewem hymnu narodowego "Jeszcze Polska nie zginęła", po czym przemówił ks. dr Stanisław Hołodok, rektor AWSD. Po-

witał on wszystkich i wprowadził w atmosferę wileńskiej tradycji przedstawionej w widoku Wilna na jednej ze ścian sali św. Kazimierza, w której odbywała się sesja jubileuszowa. Mówił o miejscu Seminarium Duchownego w białostockim Kościele i regionie. Dzielił się radością rzeczywistego zaangażowania alumnów w formację do kapłaństwa i radością twórczej pracy dydaktyczno-wychowawczej księży profesorów. Zapewnił o nieustannym podejmowaniu kształcenia i wychowania w Seminarium zgodnie z dokumentami Stolicy Apostolskiej. Wprowadził w inaugurację nowego roku akademickiego 1995/96 i dokonał jego otwarcia. Potem wszyscy złożyli wyznanie wiary i nastąpiła immatrykulacja alumnów I roku oraz ich ślubowanie. Alumn I roku, Andrzej Dębski, w imieniu swoich kolegów, powiedział:

Przed chwilą byliśmy świadkami wielkiego historycznego wydarzenia.(...) Oto po raz 413 w dziejach naszego Seminarium, a po raz 50 tu w Białymstoku dokonano aktu immatrykulacji alumnów I roku. Każdy jubileusz zmusza nas do zastanowienia się nad tym, czego dokonała ta uczelnia. Na przestrzeni lat mury jej opuściło wielu świętych kapłanów, którzy naśladując swego Mistrza oddali całe swe życie ku Jego chwale. Dziś mimo wielu nowych historycznych uwarunkowań, jesteśmy zobowiązani do kontynuowania tej tradycji i pielęgnowania wspaniałej spuścizny Seminarium Wileńskiego. Dobrze wiemy, że w dzisiejszych czasach Kościół potrzebuje wielkich i świętych prezbiterów, pochłoniętych całkowicie sprawami Królestwa Bożego. Urzeczywistnianie tego wyzwania do bycia świętym kapłanem rozpoczyna się tu - w gronie wychowawców, profesorów i całej społeczności seminaryjnej. Tu dojrzewają ziarna naszego powołania, w kaplicy umacnia się więź z powołującym Panem. Tu dorastamy do wypowiedzenia ostatecznego i nieodwracalnego „tak - chcę w kapłaństwie służyć Bogu i ludziom”. Ekscelecjo, Księżę Arcybiskupie, obiecujemy, że nie roztrwonimy bogatego depozytu historii, ale zapiszemy w niej jeszcze jedną chlubną kartę, a nasze Seminarium nadal będzie wizytówką naszej Archidiecezji. Pragnę podziękować Jego Magnificencji Księdzu Rektorowi za trud przygotowania dzisiejszej uroczystości, a przed wszystkim za życzliwość i zaufanie, jakim nas obdarzył. Dziękuję za przybycie wszystkim gościom na czele z przedstawicielem Watykanu. Eminencjo, Księżę Kardynale! Jestem przekonany, że obecność Waszej Eminencji na obchodach 50-lecia Archidiecezjalnego Wyższego Seminarium Duchownego w Białymstoku będzie nowym i silnym bodźcem do tego, aby nasza uczelnia, wrażliwa na znaki czasu, mogła nadal pełnić swoją misję formowania kapłanów - prawdziwych świadków Ewangelii doskonale przygotowanych do odpowiedzi na wyzwania duszpasterskie, jakie oczekują Kościół na progu III Tysiąclecia. Sia lodato Gesu Christo!

Następnie chór alumnów wykonał hymn: *Gaude Mater Polonia*, po którym Ks. Kard. Pio Laghi wygłosił konferencję na temat znaczenia seminarium w życiu Kościoła i różnych form seminaryjnej formacji. Po jej zakończeniu rektor Seminarium podziękował Ks. Kardynałowi za obecność, przewodniczenie Mszy św., homilię i konferencję, a jako dar wdzięczności utrwalający pamięć o naszym Jubileuszu wręczył mu rzeźbę św. Jerzego, patrona Seminarium (wyk. artysta rzeźbiarz Krzysztof Gąsowski) i bukiet biało-czerwonych róż. Chór seminaryjny i wszyscy obecni śpiewem radosnego „Vivat” pożegnali Dostojnego Gościa.

Kontynuując sesję wykład inauguracyjny nt.: *Archidiecezjalne Wyższe Seminarium Duchowne w Białymstoku w minionym 50-leciu*, wygłosił ks. dr Tadeusz

Kraheil.

Wileńskie Seminarium Duchowne należało do najstarszych Seminarium w Rzeczypospolitej Polskiej. Założone zostało w 1582 roku przez biskupa Jerzego Radziwiłła. Od 1925 r. złączone było z uniwersytetem Stefana Batorego - usłyszeliśmy w wykładzie. Przechodziło różne koleje losu podczas II wojny światowej. W połowie grudnia 1939 roku został zamknięty uniwersytet przez władze litewskie. 3.III.1942 roku władze niemieckie uwięziły profesorów i kleryków dotychczas funkcjonującego poza uniwersytetem Seminarium. Profesorowie z więzienia na Łukiszkach zostali wywiezieni do obozu pracy na Litwie, natomiast alumnii do przymusowej pracy w Niemczech. Po wyzwoleniu Wilna od Niemców Seminarium 1.X.1944 r. znowu rozpoczęło swoją działalność. Zapanował jednak terror sowiecki. W styczniu 1945 roku uwięziony został arcybiskup wileński Romuald Jałbrzykowski, kanclerz Kurii ks. Adam Sawicki, profesor Seminarium ks. Antoni Cichoński. Rada Komisarzy Ludowych Litewskiej Republiki Radzieckiej w dniu 15.II.1945 r. wydała dekret o zamknięciu Wileńskiego Seminarium Duchownego. (...) W tej sytuacji, zwolniony z więzienia abp R. Jałbrzykowski, po naradzie z profesorami Wydziału Teologicznego i Seminarium Duchownego, podjął decyzję o przeniesieniu Seminarium do Białegostoku. W marcu część alumnów, prefekt Seminarium ks. Aleksander Mościcki i prokurator ks. Jan Krasowski wyjechali do Białegostoku. Do funkcjonowania Seminarium przystosowano dom Braci Sług NMP i św. Franciszka przy ul. Słonimskiej 8, który wydzierżawiono na 15 lat. W kwietniu 1945 r. wracali inni klerycy i księża profesorowie Wydziału Teologicznego USB i Seminarium, powrócił też rektor ks. Ignacy Świrski. Zgodnie z wolą ks. arcybiskupa na stanowisko ojca duchownego powołano ks. Stanisława Sieluka, dotychczasowego wikariusza parafii farniej w Białymstoku. Uroczyste rozpoczęcie działalności Seminarium w Białymstoku nastąpiło 8 maja 1945 r. Ciągłe przybywali nowi klerycy i księża profesorowie z różnych miejsc rozproszenia i obozów. Dnia 15 lipca 1945 r. przybył z Wilna ks. abp R. Jałbrzykowski, przymuszony przez władze sowieckie. Wraz z Seminarium istniał w Białymstoku Wydział Teologiczny USB w dziekanem ks. M. Klepaczem. Władze państwowe jednak nie chciały istnienia tegoż Wydziału, choć w okresie dwóch lat 1945-1947 uznały fakt działalności pracowników naukowych Wydziału Teologicznego w Białymstoku i pozwoliły na wypłacanie pensji i przydziały deputatów na żywność. W 1950 r. władze państwowe zażądały od abpa R. Jałbrzykowskiego zlikwidowania Seminarium i Kurii, czemu zdołano się przeciwstawić. Seminarium funkcjonowało od 1961 roku równocześnie w trzech miejscach: przy ul. Orzeszkowej 5 (SS. Pastorzanki), Warszawskiej 46 (parafia św. Wojciecha) i Traugutta 44 (parafia NSJ). Nowy budynek, w którym mieści się obecnie Seminarium został wybudowany w latach 1982-84, gdy administratorem diecezji był bp. E. Kisiel, rektorem Seminarium bp E. Ozorowski, prokuratorem kierującym budową ks. Tadeusz Krawczenko.

Po wykładzie gratulacje i życzenia z racji Jubileuszu złożyli: Grzegorz Rykowski - wicewojewoda białostocki, przekazując od wojewody medal wydany z okazji 20 rocznicy reformy administracji państwowej (1975-1995); Krzysztof Jurgiel -prezydent miasta Białegostoku, ofiarowując od siebie i Rady Miejskiej akwarę portalu starego kościoła farnego w Białymstoku; prof. Władysław Serczyk - prorektor Uniwersytetu Warszawskiego ds. Fiii w Białymstoku; przedstawiciele dowództwa 18 Białostockiej Brygady Zmechanizowanej im. Marszałka Rydza-Śmi-

głego w Białymstoku i Podlaskiego Oddziału Straży Granicznej im. gen. dyw. Henryka Minkiewicza w Białymstoku.

Swoje słowo skierował też Ks. Abp Stanisław Szymecki, Metropolita Białostocki, Przewodniczący Komisji Episkopatu ds. Seminarium Duchownych.

Wspólne *Gaudeamus igitur* zakończyło sesję.

Uczestnicy sesji dla upamiętnienia Jubileuszu otrzymali przygotowaną na 50-lecie AWSD jubileuszową księgę pt.: *Archidiecezjalne Wyższe Seminarium Duchowne w Białymstoku 1945-1995. Księga Jubileuszowa*. (Białystok 1995). Przedmowę do książki napisał Ks. Abp St. Szymecki. Poszczególne artykuły zawarte w księdze przygotowali księża profesorowie aktualnie pracujący w AWSD oraz ks. Dariusz Grelecki - absolwent Seminarium i s. Kazimiera Kowalczyk, przełożona prowincjalna Sióstr Służek NMP Niepokalanej, które pracują w Seminarium. Całość zredagował i wstępem opatrzył ks. dr St. Hołodok - rektor AWSD.

Oto artykuły jubileuszowej książki wg działalności ich zamieszczenia: *Dzieje Archidiecezjalnego Wyższego Seminarium Duchownego w Białymstoku* (ks. Tadeusz Krahel), *Wydział Teologiczny Uniwersytetu Stefana Batorego w Białymstoku (1945-1951)* (ks. Stanisław Hołodok), *Profesorowie i wykładowcy* (ks. Kazimierz Kułakowski), *Pracownicy administracyjni* (opr. red.), *Zgromadzenie Sióstr Służek Najświętszej Maryi Panny Niepokalanej* (Kazimiera Kowalczyk), *Absolwenci* (opr. red.), *Alumni roku jubileuszowego* (opr. red.), *Biblioteka AWSD w Białymstoku* (ks. Mieczysław Olszewski), *Formacja duchowa* (ks. Henryk Żukowski), *Nauczanie teologii w Wilnie i w Białymstoku w XX wieku* (bp Edward Ozorowski), *Zagadnienia ekumeniczne* (ks. Zygmunt Lewicki), *Nauczanie filozofii* (ks. Czesław Gładczuk, ks. Zygmunt Lewicki, ks. Antoni Lićwinko), *Koło filozoficzne* (ks. Dariusz Grelecki), *Koło naukowe historyczne* (ks. Tadeusz Krahel), *Seminaria naukowe* (ks. Stanisław Hołodok), *Formacja pastoralna* (ks. Mieczysław Olszewski), *Sodaliczka Marińska i Rycerstwo Niepokalanej* (ks. Stanisław Strzelecki), *Koło misyjne alumnów* (ks. Henryk Ciereszko), *Koło alumnów abstynentów* (ks. Henryk Ciereszko), *Krąg Starszoharcerski w AWSD w Białymstoku* (ks. Kazimierz Kułakowski), *Teatr Seminaryjny* (ks. Jan Nieciecki), *Sport w AWSD w Białymstoku* (ks. Henryk Ciereszko), *Seminaryjna działalność wydawnicza* (ks. Adam Skreczko), *Pozaseminaryjna działalność księży profesorów* (ks. Henryk Ciereszko), *Publikacje księży profesorów AWSD* (opr. red.). Księga zawiera także indeks osób i zdjęcia ilustrujące 50-letnią historię.

Potem wszyscy dzielili się radością Jubileuszu na wspólnym posiłku w refektarzu AWSD ("stół szwedzki").

3. DALSZY AKTUALIZACJA HISTORII SEMINARIUM

Seminarium aktualizowało swoją historię przez liturgię. W tych kościołach, przy których istniało nasze Seminarium w Białymstoku były celebrowane Msze św. z udziałem księży profesorów i alumnów. Msze św.: w kościele św. Wojciecha (1.10.1995 r.) i Najświętszego Serca Jezusowego (8.10.1995 r.) w Białymstoku celebrował i homilie wygłosił ks. dr Stanisław Hołodok, rektor AWSD. W kościele pomocniczym NSJ i św. Józefa przy ul. Orzeszkowej (15.10.1995 r.) Mszy św. kon-

celebrowanej przewodniczył ks. prałat dr Stanisław Piotrowski, rektor AWSD w latach 1972-1979. Homilię wygłosił podczas tej Mszy św. ks. dr Stanisław Hołodok, aktualny rektor AWSD. Liturgia była nie tylko przywoływaniem pamięci o dziejach Seminarium, ale przede wszystkim modlitwą dziękczynną za wszelkie dobro, które mogło ono czynić w białostockiej ziemi i za ludzi, dzięki którym było to możliwe.

50-lecie działalności Seminarium w Białymstoku ma przypominać gmach biblioteki AWSD i archiwum diecezjalnego. Budowa tych obiektów, dzięki staraniom ks. dra St. Hołodoka, rektora AWSD i ks. mgra inż. Jerzego Raczkowskiego, prokuratora AWSD oraz pomocy ofiarodawców, rozpoczęta w drugiej połowie 1994 roku, w tym roku jubileuszowym miała swoją największą intensywność i osiągnęła prawie w całości surowy stan. Te budowle wg zamysłu Seminarium mają być pomnikiem jubileuszowym. Autorem projektu jest mgr inż. arch. Henryk Toczydłowski, który wcześniej projektował główny gmach seminaryjny i dom księży profesorów.